

Državni izpitni center

M 1 7 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 7. junij 2017

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravni	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Senatorji v Rimu so imeli navado, da s sinovi hodijo v kurijo. Nekoč, ko so se v senatu posvetovali o neki večji stvari in je bila ta odložena na naslednji dan, so sklenili, naj nihče ne izda te stvari, dokler ne bo odločena. Tedaj je mama dečka Papirija, ki je bil s svojim očetom v kuriji, povprašala sina, o čem so senatorji razpravljali v senatu. Deček je odgovoril, da je treba molčati. Toda mati je bila še bolj željna, da bi slišala: in je torej še nasilneje spraševala. Tedaj si je deček izmislil šaljivo laž. Rekel je, da so v senatu razpravljali, kaj je za državo koristneje: ali da ima en mož dve ženi ali da je ena žena poročena z dvema. Potem ko je ona to zaslišala, je trepetajoč odšla z doma in govorila z drugimi ženami. Prišla je naslednjega dne pred senat skupina družinskih mater. Jokaje so prosile, naj ima raje ena dva moža kakor en mož dve ženi. Senatorji, ki so vstopali v kurijo, so se čudili tej vznemirjenosti žena. Tedaj stopi deček Papirij na sredo kurije in pove, kaj je mati vztrajala, da sliši, in kaj je sam povedal materi.

VR

Nekoč so imeli senatorji v Rimu navado, da s sinovi, oblečenimi v škrlatno obrobljeno togo, hodijo v kurijo. Nekega dne, ko so se v senatu posvetovali o neki večji stvari in je bila ta odložena na naslednji dan, so sklenili, naj nihče ne izda te stvari, dokler ne bo odločena. Tedaj je mama dečka Papirija, ki je bil s svojim očetom v kuriji, povprašala sina, o čem so senatorji razpravljali v senatu. Deček je odgovoril, da je treba molčati. Toda žena je bila še bolj željna, da bi slišala: in je torej še nasilneje spraševala. Tedaj si je deček izmislil šaljivo laž. Rekel je, da so v senatu razpravljali, kaj je za državo koristneje: ali da ima en mož dve ženi ali da je ena žena poročena z dvema. Ko je ona to zaslišala, trepetajoč odide z doma, govori z drugimi ženami. Pride naslednjega dne pred senat skupina družinskih mater. Jokaje prosijo, naj ima raje ena dva moža kakor en mož dve ženi. Senatorji, ki so vstopali v kurijo, so se čudili tej vznemirjenosti žena. Tedaj stopi deček Papirij na sredo kurije in pove, kaj je mati vztrajala, da sliši, in kaj je sam povedal materi.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkušemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																			
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebnne glagolske oblike</th> <th colspan="2">Analiza</th> <th colspan="3">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th rowspan="2">Os.</th> <th colspan="2">Št.</th> <th rowspan="2">Čas</th> <th rowspan="2">Nač.</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>quaesiveris (1. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> <td>scire (1. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>erit (3. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>fut.</td> <td>akt.</td> <td>pall (3. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>fugerit (7. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>fut.II.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebnne glagolske oblike		Analiza		Neosebne glagolske oblike			Glagol	Os.	Št.		Čas	Nač.	Glagol	Analiza		Nak.	Čas	Oblika	Čas	Način	quaesiveris (1. vrst.)	2.	sg.	konj.	pf.	akt.	scire (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.	erit (3. vrst.)	3.	sg.	ind.	fut.	akt.	pall (3. vrst.)	inf.	prez.	pas.	fugerit (7. vrst.)	3.	sg.	ind.	fut.II.	akt.	–			
Osebnne glagolske oblike		Analiza		Neosebne glagolske oblike																																																	
Glagol	Os.	Št.		Čas	Nač.	Glagol	Analiza																																														
		Nak.	Čas				Oblika	Čas	Način																																												
quaesiveris (1. vrst.)	2.	sg.	konj.	pf.	akt.	scire (1. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																												
erit (3. vrst.)	3.	sg.	ind.	fut.	akt.	pall (3. vrst.)	inf.	prez.	pas.																																												
fugerit (7. vrst.)	3.	sg.	ind.	fut.II.	akt.	–																																															

Naloga	Točke	Rešitev																						
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>tu (1. vrst.)</td> <td>osebni zaimek</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>quem (1. vrst.)</td> <td>vprašalni zaimek</td> <td>akuz.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>quae (5. vrst.)</td> <td>relativni/oziralni zaimek</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	Spol	tu (1. vrst.)	osebni zaimek	nom.	sg.	f.	quem (1. vrst.)	vprašalni zaimek	akuz.	sg.	m.	quae (5. vrst.)	relativni/oziralni zaimek	nom.	sg.	f.
Zaimek	Vrsta	Analiza																						
		Sklon	Število	Spol																				
tu (1. vrst.)	osebni zaimek	nom.	sg.	f.																				
quem (1. vrst.)	vprašalni zaimek	akuz.	sg.	m.																				
quae (5. vrst.)	relativni/oziralni zaimek	nom.	sg.	f.																				

Naloga	Točke	Rešitev
3	5	<p>♦ Nescimus, qui finis a dis nobis datus sit.</p>

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ Vezani particip
	2	♦ z naprej štrlečimi skalami
4.2	1	♦ Akuzativ z infinitivom
	2	♦ Horacij deklinci prepoveduje preizkušati babilonska števila.
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev												
5.1	4	♦ Tu noli quaerere, quem mihi, quem tibi finem di dederint. <table border="1" data-bbox="539 672 798 1825"> <tr> <td></td> <td>Izpis</td> <td>Analiza</td> </tr> <tr> <td>Vezna beseda</td> <td>quem</td> <td>vprašalni zaimsek</td> </tr> <tr> <td>Glagolska oblika</td> <td>dederint</td> <td>Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje preddobnosti za glavnim časom</td> </tr> <tr> <td>Stavčna funkcija</td> <td>–</td> <td>predmetni (odvisno vprašalni)</td> </tr> </table>		Izpis	Analiza	Vezna beseda	quem	vprašalni zaimsek	Glagolska oblika	dederint	Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje preddobnosti za glavnim časom	Stavčna funkcija	–	predmetni (odvisno vprašalni)
	Izpis	Analiza												
Vezna beseda	quem	vprašalni zaimsek												
Glagolska oblika	dederint	Utemeljitev časa in naklona: konj. pf. za izražanje preddobnosti za glavnim časom												
Stavčna funkcija	–	predmetni (odvisno vprašalni)												
5.2	4	♦ Horatius puellam hortatur, ut spem longam spatio brevi reseceat. <table border="1" data-bbox="837 672 1096 1825"> <tr> <td></td> <td>Izpis</td> <td>Analiza</td> </tr> <tr> <td>Vezna beseda</td> <td>ut</td> <td>podredni veznik</td> </tr> <tr> <td>Glagolska oblika</td> <td>reseceat</td> <td>Utemeljitev časa in naklona: konj. prez. za izražanje istodobnosti za glavnim časom</td> </tr> <tr> <td>Stavčna funkcija</td> <td>–</td> <td>predmetni</td> </tr> </table>		Izpis	Analiza	Vezna beseda	ut	podredni veznik	Glagolska oblika	reseceat	Utemeljitev časa in naklona: konj. prez. za izražanje istodobnosti za glavnim časom	Stavčna funkcija	–	predmetni
	Izpis	Analiza												
Vezna beseda	ut	podredni veznik												
Glagolska oblika	reseceat	Utemeljitev časa in naklona: konj. prez. za izražanje istodobnosti za glavnim časom												
Stavčna funkcija	–	predmetni												
Skupaj	8													

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	4	♦ Horatius a puella postulat, ut diem carpat neve postero die credat.
6.2	4	♦ Horatius questus est se loquente invidiam aetatem fugere.
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1	1	♦ C
	1	♦ Cezarjevih morilcev/Bruta in Kasija.
	1	♦ A
	1	♦ De arte poetica/Umetnost pesništva
	1	♦ C
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev
2	10	♦
		Avtor
		Katul
		1. stol. pr. n. št./pozna republika
		Ovidij
		1. stol. n. št./začetek cesarstva
		Vergilij
		1. stol. n. št./začetek cesarstva
		Horacij
		1. stol. n. št./začetek cesarstva
		Katul
		1. stol. pr. n. št./pozna republika

Naloga	Točke	Rešitev
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Naloga	Točke	Rešitev
4	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85